

ÖRKELLJUNGA
KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Förskolan Rapphönan

Likabehandlingsplan 2017-2018

Likabehandlingsplan för förskolan

Likabehandlingsplanen utgår från:

- Skollagen 6 kap,
- Diskrimineringslagen 1 kap 1 §, 2 kap 5-7 §§, 3 kap 14-16 §§
- Förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling 1-2 §§
- Läroplanen för förskolan (Lpfö 98)
- FN:s Barnkonvention.

Detta innebär att vi på ett målinriktat sätt i verksamheten arbetar för att motverka diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

Alla barn ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.

Litteraturhänvisning för fördjupning av ovanstående:

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=1809>

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=2442>

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Diskriminering

Diskriminering är om personalen i förskolan behandlar ett barn sämre än andra barn beroende på kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier

Trakasserier är om personal eller barn förolämpar ett barns värdighet psykiskt, fysiskt eller verbalt, samt att detta har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är om personal eller barn kränker ett barns värdighet som inte har samband med någon av ovanstående punkter.

Kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när någon kommer)
- kränkande texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier)
- mobbning (upprepade kränkningar i avsikt att tillfoga någon annan skada eller obehag)

Till kränkande behandling räknas inte befogade tillrättavisningar som syftar till att upprätthålla ordning och ge en trygg och god miljö för barnen.

Likabehandlingsplanen

Likabehandlingsarbetet är inte en separat plan i vår förskolas arbete. Den ska genomsyra hela verksamheten, pedagogiken, vårt förhållningssätt, regler och rutiner, planering och genomförande av aktiviteter. Alla som berörs av verksamheten ska ges möjlighet att delta aktivt i likabehandlingsarbetet. Planen är ett viktigt verktyg för att systematiskt utveckla likabehandlingsarbetet.

För att systematiskt följa upp det använder vi följande begrepp till vår hjälp:

- Utvärdera
- Främja
- Kartlägga
- Förebygga
- Rutiner för det åtgärdande arbetet
- Ansvarsfördelning

Utvärdering

Fjolårets plan har utvärderats på följande sätt:

Genom tvärgruppsdiskussioner på ett APT.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan:

Mål främjande insats:

Under läsåret 2016/2017 känner varje barn delaktighet i sin grupp

Mål förebyggande insats:

Under läsåret 2016/2017 ökar barnens förståelse för andras perspektiv

Vad har vi gjort?

I samtal och handling har vi varit engagerade, närvarande och medupptäckande pedagoger tillsammans med barnen. Vi har ett öppet förhållningssätt gentemot barnens åsikter och lutar på deras förmågor. Vi arbetar med barnen i mindre grupper vid olika tillfällen under dagen för att skapa förutsättningar för att alla barnen ska kunna uttrycka sig, bli sedda och ha tilltro till sin egen förmåga. Vi ger barnen strategier som att exempelvis säga stopp med hjälp av kroppen och TAKK tecken (Tecken som alternativ kompletterande kommunikation) och vägleder dagligen barnen med att visa respekt och empati mot alla.

Genom vardagliga samtal och diskussioner i verksamheten har barnen blivit delaktiga i värdegrundsarbetet.

Hur har det gått?

Verksamheten har under året förändrats. Vi har gått från tre avdelningar till fyra vilket innebär att vi idag har två yngrebarns- och två äldre barns avdelningar. Barnen har under förändringen i verksamheten varit delaktiga genom att få vara med från förberedelsen att nu ska vi flytta, packningen till flytten.

Något som vi kunde gjort annorlunda är att barnen kunde varit mer fysiskt delaktiga i förändringarna i verksamheten, samt att vi skulle fortsatt att bedriva en pedagogisk verksamhet.

Vi har organiserat utifrån att ordinarie personal har tagit det största ansvaret av målarbetet. En möjlighet inför hösten är att personalen mellan de olika avdelningarna hjälper varandra vid hög frånvaro.

Vi har sett att när vi jobbar i mindre grupper med barnen så har detta varit positivt. Alla har getts förutsättningar att uttrycka sig, lyssna och respektera olikheter hos sina kompisar genom turtagning. Genom vårt arbete kan vi se att barnen använder sig av de olika strategierna de mött i samtal och konflikthantering och att de söker stöd vid behov hos andra barn och pedagogerna. Utifrån värdegrundsarbetet kan vi se att barnen tar andras perspektiv och visar respekt och hjälper varandra i olika situationer.

Vi kommer fortsätta att arbeta i mindre grupper då detta skapar förutsättning och möjligheter för barnen till delaktighet.

När vi arbetar i större grupper är vi fler pedagoger i den gruppen och aktiviteten är vald utifrån förutsättningarna, till exempel sång, rörelse och organiserade aktiviteter utomhus.

Den pedagogiska miljöns utformning inbjuder till olika uppdelningar och konstellationer i rummen. Vi strävar efter att barnen ska ha en positiv och tillåtande inställning till varandra.

Pedagogerna kunde haft ett mer närvarande förhållningssätt och delat upp sig i miljön oftare med barnen. I höst ska verksamheten arbeta med att utveckla den pedagogiska miljön med hjälp av lärandessamtal och pedagogisk litteratur.

Rollspel som var en del av arbetet i vår likabehandlingsplan har inte använts som pedagogiskstrategi. Detta är något som vi behöver tänka på framöver då det blir väldigt konkret för barnen när det framförs ett rollspel. Vi hade kunnat använda oss av rollspel för att barnen ska förstå varandras perspektiv bättre. Vi pedagoger tror att detta är en bra ingång för att konkretisera olika dilemman för barnen och på så sätt ge olika strategier för konflikthantering.

Vårt mål är att barnen blir mer delaktiga i verksamheten genom att vi arbetar utifrån ett projektbaserat arbetssätt som utgår från barnens intressen. Med hjälp av den pedagogiska dokumentationen görs barnen delaktiga i verksamheten genom reflektion och diskussion.

Vårdnadshavarna görs delaktiga genom att planen finns synlig på avdelningarna. Diskuteras vid samtal vid olika tillfällen. Föräldrarna blir också delaktiga genom vår pedagogiska dokumentation samt Presto.

Ett mer medvetet användande av presto och den pedagogiska dokumentationen skapar delaktighet och ett medvetet arbete utifrån läroplanen för förskolan (Lpfö 98 reviderad 2016).

Främjande insatser

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten.

Arbetet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.

Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en förskolemiljö där alla barn känner sig trygga och kan utvecklas.

Främjande insatser

Pedagogers förhållningssätt gentemot föräldrar

Mål

Alla vårdnadshavare ska bemötas professionellt av pedagogerna i förskolan samt känna sig trygga med förskolan genom delaktighet.

Insatser

- Vi ska ha en bra och tydlig kommunikation med vårdnadshavarna kring verksamheten och barnen
- Ett respektfullt och professionellt bemötande och i handling visa att alla förskolans barn är vår angelägenhet
- Genom daglig kommunikation, Presto och pedagogisk dokumentation görs föräldrarna delaktiga i verksamheten

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

Maj

Främjande insats

Pedagogers förhållningssätt gentemot barn

Mål

Pedagogerna ska bemöta alla barnen utifrån att alla barn har lika värde. Barnen är allas angelägenhet och vi bemöter dem som individer med olika behov.

Insatser

- Pedagogerna bemöter barnen med respekt och lyhördhet och tar tillvara på barnens olika kompetenser. Vi är aktiva och nyfikna tillsammans med barnen
- Barn ska ges möjlighet till tillit till oss vuxna och känner att de kan komma till oss i alla situationer
- Vi delar barnen i mindre grupper för att alla ska bli sedda och hörda.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

Maj

Främjande insats

Förhållningssätt mellan pedagoger

Mål

Pedagogerna ska arbeta mot ett öppet klimat och känna tillit och förtroende för varandra kompetenser.

Insatser

- Vi ska ta tillvara på varandras olika kompetenser och se det positiva hos varandra
- Vi ska lyssna på varandra och se till att alla får sin röst hörd samt respektera varandras åsikter.
- Våga prova nytt och se möjligheter istället för hinder.
- Det är ett vi med samarbete mellan avdelningar
- Vi ska ha ett öppet klimat samt vara varandras lärande vänner

Ansvarig

Pedagoger och förskolechef

Datum när det ska vara klart

Maj

Främjande insats

Barns förhållningssätt gentemot barn

Mål

Alla barn ska utifrån ålder och mognad bemöta varandra med hänsyn och respekt.

Insatser

- Barnen ges strategier till konfliktlösning
- Genom att vara goda förebilder mot varandra visar vi barnen att vi behandlar varandra med respekt
- Vi arbetar i mindre grupper med barnen för att skapa förutsättningar för bland annat delaktighet, samspel, empati och respekt för varandra

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

Maj-18

Främjande insats

Kunskapshöjande insatser för pedagogerna

Mål

Att tillgodose oss ny kunskap och med det utveckla pedagogrollen och den pedagogiska verksamheten.

Insatser

- Handledning vid behov av ytterligare kunskap
- Vi ska ha ett kollegialt lärande och dela med oss av våra kunskaper till varandra
- Kompetenshöjande utbildning
- Litteraturläsning med aktuell forskning
- Lärandesamtal

Ansvarig

Pedagogerna och förskolechefen

Datum när det ska vara klart

Maj -18

Kartläggning och förebyggande åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten.

De problem- och riskområden som identifieras ska ligga till grund för planeringen av de förebyggande åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

De kartläggningsmetoder som pedagogerna använder sig av är:

- Samtal i arbetslagen och med barnen
- Observationer i verksamheten
- Diskussioner på APT (arbetsplatsträffar)
- Föräldrasamråd

Kartläggning

Metoder vid kartläggning riskbeteende:

Observationer, reflektion och analys

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen:

Genom samtal och information

Hur personalen har involverats i kartläggningen:

Diskussion i arbetslaget.

Områden som berörts i kartläggningen:

Barn som kränker andra barn muntligt och/eller kroppsligt.

Resultat och analys av vår kartläggning

Det vi har sett som blir grunden till vårt/våra kommande förebyggande mål är följande:

Barn blir kränkt av andra barn. Fysiskt eller psykisk kränkning

Förebyggande åtgärder

Bemötande

Mål

Ett respektfullt bemötande mellan barnen och att acceptera varandras olikheter

Insatser

Närvarande pedagoger som arbetar med värdegrundsarbetet tillsammans med barnen.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

Maj -18

Ansvarsfördelning kring likabehandlingsarbetet

Förskolechefen och processledarna har det övergripande ansvaret för att:

- en likabehandlingsplan tas fram, följs upp och utvärderas
- all personal arbetar enligt likabehandlingsplanen och att kränkning, trakasserier eller diskriminering inte sker
- tillsammans planera för arbetet i arbetslagen så att alla former av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering förebyggs
- förekomster av kränkande behandling och diskriminering följs upp och åtgärdas

Arbetslagen ska:

- ” visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet.” (Lpfö 98/ 2010, s.9)
- ”stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra.” (Lpfö 98/ 2010, s.9)
- ”Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle och därför är vuxna viktiga som förebilder.” (Lpfö 98/2010 s.4)
- föra aktiva diskussioner i arbetslaget på arbetslagsreflektionerna, APT samt barnkonferenserna
- använda sig av ett normkritiskt arbetssätt i vardagen när de arbetar med olika värdegrundsfrågor
- Några gånger per år stämma av arbetet med likabehandlingsplanen

Föräldrarna är delaktiga i likabehandlingsplanen genom att:

- den diskuteras på föräldrasamråd och föräldramöten
- den diskuteras vid utvecklingssamtal
- ta kontakt med pedagogerna så fort någon fråga eller oro uppstår
- den finns att läsas på förskolans hemsida, på Presto samt i hallen på förskolan

Barnen är delaktiga genom att:

- de är med och samtalar, diskuterar, reflekterar och ifrågasätter samhällets normer och värderingar i verksamhetens vardagliga arbete med värdegrunden

Rutiner för att utreda när barn kränks av andra barn

Policy:

Vi vill att det ska finnas en nolltolerans mot all kränkande behandling på vår förskola. På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling:

Pedagogerna ...

...är i absolut närhet av leksituationerna.

...lyssnar av barnens dialog i leken.

...informerar arbetslaget om aktuella situationer.

Personal, barn och föräldrar kan vända sig till:

All personal, samt förskolechefen som har en öppen och positiv inställning att möta varje förälder, lyssna av och åtgärda, när de känner oro över situationer där trakasserier eller kränkningar har upplevts förekomma.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

När ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling agerar den pedagog som sett/hört enligt följande:

1. Undersök: Vad har hänt? Vilka är inblandade?

Prata enskilt med alla inblandade.

När situationen är utredd informera barnens fadder om händelseförloppet.

Om möjligt, prata själv samma dag, med berörda föräldrar eller överlämna till någon av avdelningspersonalen.

Dokumentera händelsen på särskild blankett, informera förskolechefen som beslutar om ärendet skall avslutas eller utredas/åtgärdas vidare.

2. Om problemet upprepas fortsätt att agera enligt följande:

Informera förskolechefen.

Förskolechefen startar en utredning genom att kalla berörda familjer var för sig till ett möte där förskolechefen och pedagogen deltar.

Förskolechefen skriver minnesanteckningar från mötet.

Nytt möte sker där alla berörda familjer, pedagogen och förskolechefen deltar. Mötet förlöper enligt den ordning som finns på blanketten "Enskild barnkonferens", där insatser och beslut också dokumenteras av förskolechefen.

3. Uppföljningsmöte bokas in vid varje mötestillfälle tills alla berörda känner att situationen är utredd och ärendet kan avslutas.

Rutiner för att utreda när barn kränks av vuxen

När ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling agerar den pedagog som sett/hört enligt följande:

1. Be pedagogen om ett enskilt samtal med berörd pedagog. Ta upp situationen och tala om att du uppfattade att ett barn kränkts. Fråga ”Hur tänkte du?” Hänvisa till likabehandlingsplanen. Tala om att du kommer att informera förskolechefen om vad du hört och hur du agerat.
2. Informera förskolechefen om vad du sagt och vad du gjort. Tillsammans fyller ni i, på för händelsen avsedd blankett, händelseförloppet.
3. Förskolechefen pratar med berörd pedagog enskilt och beslutar därefter om hur ärendet fortsättningsvis ska hanteras. Beslut dokumenteras på samma blankett som i punkt 2.

Rutiner för uppföljning:

Tidsbestämda uppföljningsmöte tills alla berörda parter känner att ärendet är avslutat.

Rutiner för dokumentation:

Samtliga händelser dokumenteras på särskild blankett enligt rutiner ovan,
Alla möten dokumenteras på blanketten ”Enskild barnkonferens” enligt rutiner ovan.

Ansvarsförhållande:

Alla personal på förskolan som bevittnar någon form av kränkning är ansvarig att agera enligt rutin ovan.

Förskolechefen är ansvarig för att de olika situationerna utreds och dokumenteras enligt rutin ovan.